

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Empowered lives.
Resilient nations.

JUN 2017.

UKLJUČIVANJE MIGRACIJA U NACIONALNE RAZVOJNE STRATEGIJE

**INTERVJU URSULA LOJBLI, DIREKTORKA ŠVAJCARSKE
KANCELARIJE ZA RAZVOJ I SARADNU (SDC)**

MIGRACIJE I RAZVOJ ZASLUŽUJU VISOKO MESTO U DRŽAVNOJ AGENDI

Zašto su migracije važna tema za SDC, uključujući koncept migracije i razvoj (MR)?

Migracije dobijaju na intenzitetu i postaju sve kompleksnije kao rezultat globalizacije. SDC se uključio u ovu temu pre nekoliko godina s ciljem da maksimalno iskoristi pozitivne aspekte migracija i suzbje nepoželjne implikacije. Migracije mogu da podstaknu razvoj ako su na dobro uređen i ciljan način uključene u razvojne strategije.

Rad SDC-a na polju migracija obuhvata različita pitanja: migracije i razvoj, migracije u humanitarnim situacijama i migracioni dijalog. U Srbiji smo aktivni u svim pomenutim oblastima, premda je koncept migracija i razvoja i dalje u povoju.

U svetlu opštih debata o efektivnosti tradicionalnih oblika razvojne saradnje, migranti se sve više vide kao novi „bottom-up“ razvojni resurs. Prema podacima Ujedinjenih nacija, tri odsto ukupne svetske populacije su migranti. Očekuje se da bi migranti mogli da uvedu nove pristupe razvojnim praksama i da potencijalno vode ka partnerstvima između država, razvojnih agencija i migranata. Sa 4,5 miliona Srba koji žive u inostranstvu, od kojih stotine hiljada su naučnici i visoko kvalifikovani profesionalci, ova tema zaslužuje da bude visoko pozicionirana u državnoj agendi.

Kao donator Projekta i donator koji je aktivan na polju migracija, da li ste zadovoljni napretkom koncepta migracije i razvoj u Srbiji? Šta biste istakli, a šta su izazovi?

Najveći izazov je kako širu javnost upoznati sa MR konceptom. U ovom Programu počeli smo sa donosiocima odluka na nacionalnom nivou i otišli korak dalje radeći i na lokalnom nivou. Na sreću, postoji jasna veza između ova dva nivoa u Srbiji, sa savetima za migracije koji već postoje ili su institucionalizovani u lokalnim upravama.

Pitanje je kako se odvojiti od tradicionalnih tema kojim su se ovi saveti bavili, konkretno direktnim pomaganjem i humanitarnom pomoći izbeglicama iz bivše SFRJ i povratnicima iz Zapadne Evrope. Ovo je u izvesnoj meri pomoglo da se pokaže kako migracija doprinosi razvoju, da se demistifikuje koncept, jer vidimo kako su se ove izbeglice integrisale u srpsko društvo u proteklih 20 godina i kako mogu da doprinesu lokalnom razvoju.

Međutim, treba da odemo i korak dalje i uključimo migracije u planiranje lokalnog razvoja. Ako, primera radi, pogledamo uključenost dijaspore moramo da uzmemo u obzir ne samo direktni transfer finansijskih sredstava, uglavnom doznaka, već i druge koristi koje su teže merljive, kao što su znanje, veštine i kulturni uticaj, odnosno društvene doznake.

Vrhunac Programa na nacionalnom nivou definitivno je usvajanje master programa o migracijama, što je zajednički napor šest fakulteta Beogradskog univerziteta. Takođe treba pomenuti razvijanje kurikuluma za treninge o migracijama i razvoju na lokalnu, kao i uvođenje migracija u ključna strateška dokumenta, kao što su Strategija za mlade, Akcioni plan za zapošljavanje i Radni okvir za razvojnu pomoć Ujedinjenih nacija - UNDAF. Podržali smo glavna istraživanja o migracijama koja su dostupna Vladi Republike Srbije, koja pokazuju da ova tema treba jasno da bude uvrštena u ključne instrumente planiranja kako bi ih poboljšala.

Prema Vašem mišljenju, može li Srbija da izvuče korist iz aktuelne migrantske krize i iskoristi je kao podsticaj za razvoj MR procesa?

U momentu kada je naš program „Uključivanje migracija u nacionalne razvojne strategije“ krenuo, nije bilo migrantske krize na Balkanu. I, moramo da priznamo, nismo napredovali brzo. Tokom krize, kada su sve institucije angažovane oko toga uspele kratko da predahnu, Program se zahukao. Konkretno, Program je uvezao kroz svoj upravni odbor institucije kao što su Komesarijat za izbeglice i migracije i Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Svi oni su deo Radne grupe za rešavanje problema mešovitih migracionih tokova osnovane tokom migrantske krize, tako da mogu intenzivno da razmenjuju informacije i aktivno učestvuju u planiranju Programa. Srednjeročna evaluacija je to takođe potvrdila.

Kao profesionalac u oblasti razvoja, mislim da uticaj migrantske krize na programiranje u oblasti migracija treba uzeti kao primer, jer ćemo njene efekte videti kasnije. Ali, za sada smo prilično zadovoljni, a kolege iz Globalnog programa nas uveravaju da Srbija ima prilično visok učinak među zemljama koje takođe učestvuju u Programu (Moldavija, Tunis, Jamajka, Bangladeš, Ekvador, Kirgistan, Maroko). Neke od aktivnosti Programa poslužile su kao instrument u migrantskoj krizi, kao što je izgradnja kapaciteta za različite aktere na lokalnom nivou. Na taj način je Program već dospeo na lokal, pre nego su druge vrste pomoći došle.

U kojoj meri projekti poput ovog mogu da doprinesu postizanju održivih ciljeva razvoja (SDG)?
Unutar SDG okvira Švajcarska je izabrala pionirsку ulogu u procesu dubljih analiza u oblastima

od globalnog značaja, kao što su sigurnost hrane, klimatske promene i životna sredina, voda, međunarodne finansije i trgovina, kao i migracije i razvoj.

Ako govorimo u kontekstu Srbije i agende 2030. najvažniji specifični cilj koji se odnosi na migracije je 10.7:

„Olakšati propisne, bezbedne, regularne i odgovorne migracije i mobilnost ljudi, uključujući i kroz primenu planskih i dobro upravljenih migracionih politika“.

Srbija je upravo počela debatu o ciljevima održivog razvoja, ali bi pre ili kasnije trebalo da ima i nacionalni plan za njihovu primenu. Program „Uključivanje migracija u nacionalne razvojne strategije“ može da doprinese ovom procesu - kroz podršku, tehničku pomoć i ekspertizu. Nadamo se da će institucije sistema koje učestvuju u Programu prepoznati prostor za saradnju i dobrobit Programa u cilju razrade nove globalne agende.

**Ursula Lojbli:
Srbija ima
visok učinak
u sprovođenju
Programa**

MIGRACIONI PROFIL ZA 2016. ZAVRŠEN, ČEKA SE USVAJANJE

Migracioni profil Republike Srbije za 2016. godinu je gotov i u fazi je usvajanja. Poslat je na mišljenje relevantnim institucijama, a posle dobijanja pozitivnih mišljenja biće usvojen na sednici Vlade Republike Srbije.

Odmah po usvajanju biće preveden na engleski, a zatim i odštampan na oba jezika.

Prošireni migracioni profil prikazao je i osnovne zaključke pet studija o migracijama, koje su izrađene u okviru Projekta.

Migracioni profil za 2016. godinu sedmi je koji izrađuje Komesarijat za izbeglice i migracije.

ODRŽANA MONITORING MISIJA PROJEKTA

Početkom juna održana je monitoring misija sa ciljem da se analiziraju postignuti rezultati, obezbedi dalji napredak u sprovođenju aktivnosti Projekta, kao i sticanje novih znanja na nacionalnom i globalnom nivou.

Monitoring misiju u Srbiji sproveo je projektni tim Međunarodne organizacija za migracije(IOM), Program Ujedinjenih Nacija za razvoj (UNDP) sa sedištem u Ženevi i Njujorku, koji vodi projekat na globalnom nivou i Švajcarska kancelarija za razvoj i saradnju (SDC) u Srbiji.

U okviru posete održani su bilateralni sastanci sa predstavnicima institucija i partnerima na Projektu kako bi se prodiskutovalo o pitanjima vezanim za implementaciju u Srbiji. Razgovaralo se o relevantnosti, efektivnosti, efikasnosti, uticaju, održivosti i vidljivosti Projekta.

Razgovor o implementaciji Projekta

ODRŽANE OBUKE ZA KOORDINATORE KANCELARIJA ZA MLADE

U sklopu projektne aktivnosti osnaživanja kapaciteta kancelarija za mlade u lokalnim zajednicama gde su prihvativni i azilni centri za smeštaj migranata, organizovane su dvodnevne obuke namenjene koordinatorima kancelarija za mlade i to od 1. do 2. juna 2017. godine u Vrnjačkoj Banji i od 28. do 29. juna 2017. godine u Šapcu.

Obuke su imale za cilj da upoznaju učesnike sa konceptima kao što su stereotip, predrasuda i diskriminacija, da podignu svest o kulturološkim razlikama, kao i o značaju razumevanja tolerancije za društvo.

Obuka da se osnaže kapaciteti kancelarija za mlade

KORISNI LINKOVI:

- [https://www.eda.admin.ch/deza/en/home/deza/organisation/bereiche/globale_zusammenarbeit/
globalprogramm_migration.html](https://www.eda.admin.ch/deza/en/home/deza/organisation/bereiche/globale_zusammenarbeit/globalprogramm_migration.html)
- [https://www.eda.admin.ch/content/dam/deza/en/documents/themen/migration/229271-flyer-migration-und-
entwicklung_EN.pdf](https://www.eda.admin.ch/content/dam/deza/en/documents/themen/migration/229271-flyer-migration-und-entwicklung_EN.pdf)
- <https://www.shareweb.ch/site/Migration/Pages/Home.aspx>
- <http://www.knomad.org/>
- [https://serbia.iom.int/sr/projects/globalni-projekat-uklju%C4%8Divanje-migracija-u-nacionalne-razvojne-
strategije-druga-faza](https://serbia.iom.int/sr/projects/globalni-projekat-uklju%C4%8Divanje-migracija-u-nacionalne-razvojne-strategije-druga-faza)
- <http://www.rs.undp.org/>